

**Ki Tetze** - כי תצא : "Wanneer u gaat"

**Torah** : Deuteronomy 21:10-25:19

**Haftarah** : Isaiah 54:1-10

**Gospel** : Acts 13-15

### Thought for the Week

A righteous man has regard for the life of his animal, but even the compassion of the wicked is cruel. (Proverbs 12:10)

### Commentary

You shall certainly let the mother go, but the young you may take for yourself, in order that it may be well with you and that you may prolong your days. (Deut. 22:6-7)

"Don't make mountains out of molehills" means don't turn a trivial matter into a large concern. Yeshua seems to espouse a similar sentiment when He chastises the religious for scrupulously observing the small details of God's Law while ignoring the "weightier provisions of the Torah" (Matthew 23:23). Nevertheless, Yeshua taught His disciples to keep even the smallest of the Torah's commandments. He said,

"Whoever then annuls one of the least of these commandments, and teaches others to do the same, shall be called least in the kingdom of heaven" (Matthew 5:19).

Have you ever wondered what the "least of these commandments" is? According to the Talmud, one of the least of the commandments is Deut. 22:6-7's admonition to drive away a wild bird from her nest before taking her young:

If you happen to come upon a bird's nest along the way, in any tree or on the ground, with young ones or eggs, and the mother sitting on the young or on the eggs, you shall not take the mother with the young; you shall certainly let the mother go, but the young you may take for yourself, in order that it may be well with you and that you may prolong your days. (Deuteronomy 22:6-7)

The Talmud points out that, although the commandment of driving away the mother bird is the least of the commandments, it carries the same reward as the weighty commandment of honoring one's father and mother:

Honor your father and your mother, as the LORD your God has commanded you, that your days may be prolonged and that it may go well with you on the land which the LORD your God gives you. (Deuteronomy 5:16)

### Gedachte voor de Week

Een rechtschapen mens heeft respect voor het leven van zijn dier, maar ook het medeleven van de goddelozen is wreed. (Spreuken 12:10)

### Commentaar

U zal zeker de moeder laten gaan, maar de jongen kan je nemen voor jezelf, opdat het met u goed kan gaan en opdat u uw dagen kan verlengen. (Deut. 22:6-7)

"Maak geen bergen van molshopen" betekent: verander een triviale zaak niet in een grote zorg. Yeshua lijkt een soortgelijk aanvoelen te huldigen, toen Hij de religieuze mensen bestraft voor het nauwgezet naleven van de kleine details van Gods Wet, terwijl ze de "zwaardere bepalingen van de Thora" negeren (Matteüs 23:23). Niettemin leerde Yeshua Zijn discipelen om zelfs de kleinste van de Tora geboden te houden. Hij zei:

"Wie dan één van de kleinste dezer geboden opheft, en anderen leert om hetzelfde te doen, zal zeer klein heten in het koninkrijk der hemelen" (Matteüs 5:19).

Hebt u zich ooit afgevraagd wat het "kleinste van deze geboden" is? Volgens de Talmoed is een van de kleinste van de geboden de vermaning van Deut. 22:6-7 om een wilde vogel uit zijn nest te verjagen alvorens haar jongen te nemen:

Als je toevallig bij het nest van een vogel komt langs de weg, in een boom of op de grond, met jongen of eieren, en de moeder op de jongen of op de eieren zittend, zal u de moeder niet met de jongen nemen; je zal de moeder zeker laten gaan, maar de jongen kan je nemen voor jezelf, zodat het goed kan zijn met u en zodat u uw dagen kan verlengen. (Deuteronomium 22:6-7)

De Talmoed wijst erop dat, hoewel het gebod van de moedervogel weg te jagen het minste van de geboden is, houdt het dezelfde beloning in als het gewichtige gebod van je vader en moeder te eren:

Eert uw vader en uw moeder, zoals de HERE, uw God, u heeft bevolen, opdat uw dagen verlengd kunnen worden en opdat het met u kan goed gaan op het land dat de HERE, uw God, u geeft. (Deuteronomium 5:16)

In his famous work *The Guide to the Perplexed*, Maimonides (Rambam) explains that the commandment to drive the wild mother bird away before taking the young from the nest is an act of mercy. It would pain the mother bird to see her offspring taken. By driving her away before taking her young, we reduce her suffering. If God so cares for the emotional pain of a simple bird, how much more so should we show compassion to all of his creatures, especially our fellow man. If Maimonides is correct, the law of driving away the wild bird is a commandment to show mercy and kindness to all God's creatures, to exercise compassion and empathy and to do our best to alleviate the suffering and emotional pain of others. In that case, it's not a small commandment at all. Instead, it belongs to a category of laws that Yeshua called the "weightier provisions of the Torah" (Matthew 23:23).

In zijn beroemde werk *De Gids voor de Ontzette*, legt Maimonides (Rambam) uit dat het gebod om de wilde moedervogel weg te jagen alvorens de jongeren uit het nest te nemen, een daad van barmhartigheid is. Het zou de moedervogel pijn doen van haar kroost te zien wegnemen. Door haar weg te jagen alvorens haar jongen te nemen, verminderen we haar lijden. Als God zo zorgt voor de emotionele pijn van een eenvoudige vogel, hoeveel te meer moeten wij medeleven betuigen aan al zijn schepselen, vooral aan onze medemens. Als Maimonides het juist heeft, is de wet van het verjagen van de wilde vogel een gebod om genade en vriendelijkheid aan al Gods schepselen te betonen, om compassie en empathie te beoefenen en ons best te doen om het lijden en de emotionele pijn van anderen te verlichten. In dat geval, is het helemaal geen klein gebod. In plaats daarvan behoort het tot een categorie van wetten die Yeshua de "zwaardere bepalingen van de Thora" noemt (Matteüs 23:23).